

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till ju.da@regeringskansliet.se
Ju2024/02655

Betänkandet Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare (SOU 2024:93)

1. Inledning

Attunda tingsrätt anser att merparten av de förslag som förs fram i promemorian framstår som väl motiverade och avvägda. Det innebär bland annat att tingsrätten inte har något att invända mot förslagen om att i vissa fall få använda hemliga tvångsmedel mot barn under 15 år. Tingsrätten avstyrker dock förslaget om att vissa myndigheter ska få besluta om tillfälliga tillstånd till hemliga tvångsmedel. Därutöver har tingsrätten lite mindre kommentarer kring några av de övriga förslagen.

2. Förlängd tidsfrist för häktade barn

Tingsrätten delar utredningens bedömning att kravet på synnerliga skäl för att anhålla och häkta barn i åldern 15–17 år inte ska ändras.

Utredningens slutsatser gällande reglerna om den tid som en misstänkt får vara berövad friheten som häktad anser tingsrätten också framstår som väl avvägda. Utredningen har dock uppmärksammat att det finns en diskussion om hur dessa regler ska tillämpas i dag i de fall den misstänkte fyller 18 år under häktningstiden. I betänkandet hävdas att tidsfristen ska tillämpas vid alla häktningsbeslut som gäller en misstänkt som varit under 18 år när han eller hon häktats, oavsett om personen fyller 18 år under häktningstiden. Enligt betänkandet är regleringen inte så otydlig på denna punkt att någon justering är motiverad.

Tingsrätten ifrågasätter i och för sig inte utredningens slutsats om hur reglerna ska tillämpas. Enligt tingsrättens uppfattning är dock lagtextens utformning så oklar i detta avseende att ett förtydligande bör ske i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

3. *Juridiskt biträde*

Tingsrätten vill här särskilt framhålla att den instämmer i utredningens förslag om att tingsrätterna ska ha rätt att pröva frågor om förordnande av juridiskt biträde under kvällsberedskap. Tingsrätten välkomnar också det förtydligandet som föreslås av 1 § förordningen om tingsrätternas beredskap för prövning av häktningsfrågor m.m.

4. *Ett snabbare beslutsförfarande för vissa hemliga tvångsmedel*

Tingsrätten inser naturligtvis att det finns fördelar med förslaget om att en särskilt utpekad befattningshavare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Tullverket ska få besluta om tillfälligt tillstånd till hemliga tvångsmedel. Som utredningen bland annat pekat på kan en sådan ordning motverka informationsförluster i väntan på beslut från åklagare eller domstol på grund av att en misstänkt exempelvis byter telefon.

Trots de fördelar som framhålls i utredningen anser tingsrätten dock att det finns skäl att ifrågasätta förslaget. Som utredningen själv påpekat verkar den föreslagna ordningen för det första inte leva upp till samma höga krav på rättssäkerhet som den ordning som gäller i dag. I det sammanhanget är det en brist att det inte föreslås någon specifik reglering om vilken befattningshavare hos myndigheten som ska få fatta sådana beslut. Tingsrätten kan vidare konstatera att åklagaren redan i dag har en möjlighet att fatta interimistiska beslut i de situationer ett domstolsbeslut inte kan inväntas. I stället för att införa en ytterligare möjlighet att fatta tillfälliga beslut anser tingsrätten att åklagarens möjlighet att fatta interimistiska beslut bör nyttjas i större utsträckning.

Tingsrätten avstyrker därför förslaget i denna del.

5. *Underrättelseskyldighet vid beslut i fråga om hemliga tvångsmedel*

Tingsrätten välkomnar utredningens förslag att åklagare ska ansvara för alla underrättelser till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Ordningen framstår som lämpligare än nuvarande ordning.

6. *Konsekvenser*

Enligt utredningen kommer förslagen leda till något ökade kostnader för Sveriges Domstolar. Samtidigt bedömer utredningen att kostnaderna ryms inom domstolarnas befintliga anslag.

Utredningens resonemang i detta avseende är säkert helt korrekt. Samtidigt följer resonemanget en standard som finns i många utredningar som lämnar kostnadsökande förslag för domstolarna. Särskilt under senare år har en

mängd förslag lämnats som var för sig leder till mer eller mindre begränsade kostnadsökningar. Sammantaget kommer dock förslagen leda till mer omfattande kostnadsökningar för domstolarna. Utredningens förslag är ytterligare ett i mängden.

Detta yttrande har beslutats av tingsrätten i sammansättning av lagmannen Anders Dereborg, rådmannen Susanne Allgårdh, rådmannen Daniel Sandberg och tingsfiskalen Christina Åqvist, även föredragande.

Anders Dereborg

Christina Åqvist